

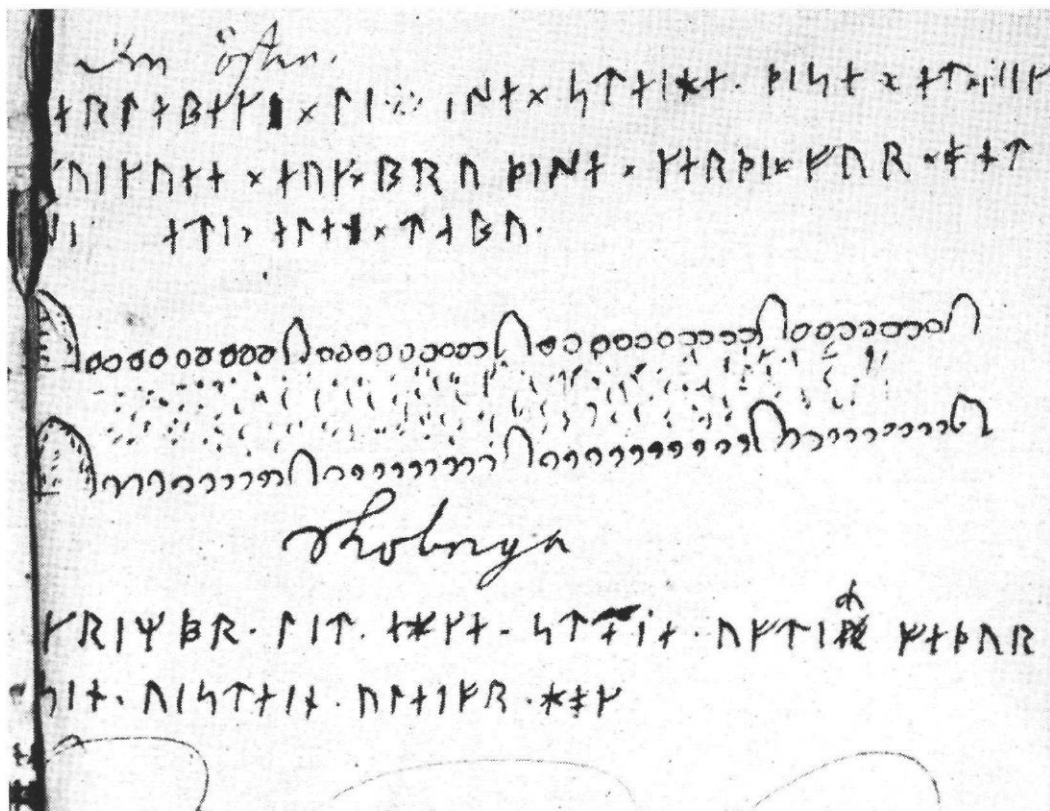

Fig. 153. Täby tä. Teckning av J. Hadorph.

164 och 165. Täby tä, Täby sn.

Pl. 106, 107.

Litteratur: B 119 (= U 164; i stället för U 165 har såsom B 120 insatts U 127, tydligen på grund av förväxling), L 645, 644, D 2: 12, 11. Joh. Bureus, F a 6 s. 74 n:r 145, 146 (Bureus' egen uppteckning), s. 139 n:r 20, 21 (Axehjelm), s. 176 n:r 60, 61 (Rhezeliu), F a 5 n:r 399, 400, F a 1 s. 90, F a 13 s. 235, 238; M. Aschaneus, F b 18 s. 65 f., F b 19 bl. 47, 48 a; Ransakningarna 1667—84; J. Hadorph, Resejournal (i: Peringskiölds Monumenta 3); J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 54 f.; O. Celsius, SR 2, s. 401, 402, Acta Literaria 2 (1727), s. 279; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 107, 231; C. M. Brandelius, Descriptio Paroeciæ Roslagiæ Täby (Diss. Ups., pres. E. M. Fant, 1786), s. 27; J. Elers, Historia om Vägarne i Sverige (handskrift i Uppsala Universitets Bibliotek); J. G. Liljegren, Runlära (1832), s. 128; C. C. Rafn, Nordiske Runemindesmærker (1856), s. 84; R. Dybeck, Reseberättelse 1861 (ATA); H. Hildebrand, Sveriges Medeltid 1 (1879), s. 71; UFT h. 10 (1882), s. 193; E. Brate, Sverges runinskrifter (1922), s. 119 f., Anteckningar 1903 (ATA); O. von Friesen, Upplands runstenar (1913), s. 49 f.; S. Lindqvist, Jarla bankesläktens minnesmärken (i: Nordiska arkeologmötet 1922), s. 130 f. Om Jarlabankes bro har E. Floderus utarbetat ett P. M., som förvaras i ATA.

Äldre avbildningar: Aschaneus, teckning (F b 18); Leitz och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 119); Dybeck a. a.; Brate foto 1903 (ATA); von Friesen foto (a. a.). Dybecks avbildning ligger till grund för det av R. H. (Robert Haglund) signerade träsnitt av U 164, som finnes återgivet i H. Hildebrand, Sveriges Medeltid 1, s. 71, i UFT h. 10, s. 194 och flerstädes.

De båda runstenarna stå resta vid vägen Täby—Vallentuna, omkring 1 1/2 km. N om Täby kyrka, omkring 100 m. S om lägenheten Margretelund, vid norra ändan av den vägbank, som sedan gammalt burit namnet Täby tä, U 164 vid västra sidan, U 165 vid östra sidan av vägen. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Rydboholm».

Äldre uppgifter om runstenarna vid Täby tä äro följande: M. Aschaneus (F b 18 s. 65): »Vid Täby broo, endan, mott Vallandatuna skougen, norre endan på Broen, där Järlabäki, dän NampnKunnoge Herren, hafuer begynt gärda dänna Bro. — Versus Orientem. Västan om almannawägen, hardt wid vägen». Därefter följer avbildning av U 164 (se fig. 155), varefter inskriften på denna runsten återges och översättes. (s. 67) »Och dänna R. S. gent mot dän andra,

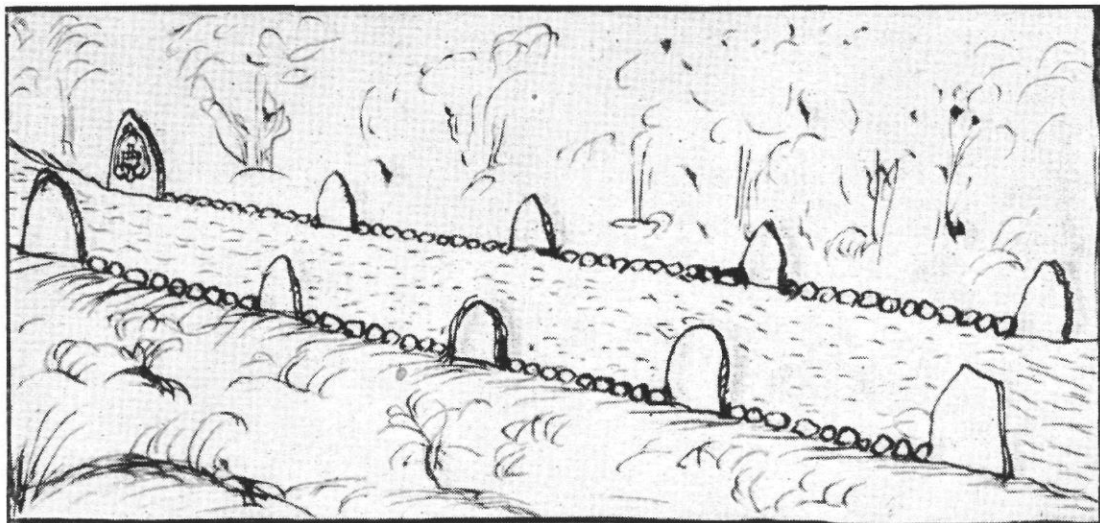

Fig. 154. Täby tä. Teckning av J. Peringskiöld.

på samma Täby Broo, på Öster Broo endan. Versus occid.t.» U 165 avbildas (se. fig. 156), och inskriften återges och översättes. — J. Bureus, F a 6: (s. 74) »I Täby tädh», (s. 140, Axehiellm) »Vthi tädh åt Wallentuna, I Täby sochn», (s. 176, Rhezelius) »Wid Täby Bro ändan emot Wallentuna skogen». F a 5: »I Täby Täet». — *Ransakningarna*: »Widh Täby hagan finnes twenne Runnesteenar som står på hwar sijda om vägen med Runnebokstäfwer wthhuggne.» — Hadorph, *Resejournal*: »Täby täet begynner med 2 Runstenar en på hvar sijdan, sedan är vägen med store stenar satt å begge sijdor, och fylt emillan.» Inskrifterna meddelas, och sedan följer en teckning av vägen (fig. 153). — Utförligast är beskrivningen hos Peringskiöld (*Monumenta* 3): »Täby tä. Landsvägen ifrån Stockholm, norr uth till Waltuna härad och kringliggiande Sochnar, tager af Rodzlagzwägen vid Dandery Kyrkia, på vänstra handen igenom Täby Tää, som är en stor och gammal Steenbro med gruus och öör upfylder mitt öfwer ett kiärr, hafvandes på båda sidor om vägen store lagde Stenar, och vid pass emellan hvar 12 steeg, två höga upreste Stenar emot hvar annan på hvardera sidan, lijka sosom ährestolpar stälte, ibland hvilka de två längst bort vid Broens norre ända i bredd stående, äre de största, och med Runer uthhuggne på effterfölliande sätt, til Öfverskrifften lydandes.» Därefter följer först en teckning, utvisande bron (fig. 154), sedan träsnitten av de båda runstenarna (fig. 157 och 158) och slutligen inskrifterna återgivna i runskrift och översättning. Peringskiöld har visserligen känt till Hadorphs äldre beskrivning, och hans teckning av stenbron är måhända föranledd av Hadorphs, men det råder icke något tvivel om att han själv har varit på platsen och sett runstenarna och bron. Peringskiöld har avtecknat runstenar både i Ö. Ryd (U 166, 168, 170) och Vallentuna (B 53, 54, 56 Bällsta, B 59—61 Vallentuna kyrka m. fl.), och han måste därför vid flera tillfällen ha passerat Täby tä. Hans detaljrika beskrivning av bron bygger sålunda på egna iakttagelser.

Olof Celsius har själv granskat inskrifterna, den 3 juni 1727. Platsen anger han emellertid helt kort: »Täby vid Landsvägen åt Waltuna, icke långt från Täby kyrka. En stor vacker sten ... En annan sten mitt emot och tvärt öfver vägen.» — Brandelius: »In Paroecia Täby et platea Tæbyensi (*Täby tä*), parva a Templo distantia, prope viam Wallentunensem adsunt 2 notabiliores runici cippi, quemadmodum e regione stantes columnæ in quavis de via parte, qui infra complures representant lapides planos (*Bautastenar*)».

Dybeck: (D 2: 11 = U 164) »Står en half fjerdingväg norr om Täby kyrka invid och vester om landsvägen mellan Täby och Vallentuna»; (D 2: 12 = U 165) »Detta fotstycke af en präktig Jarlabankssten står midt emot den sist beskrifne och på östra sidan om landsvägen». — Hildebrand (*Sveriges Medeltid* 1, s. 70): »Af de fredliga idrotternas män är det en, som har visat så mycket begär att föreviga sitt namn, att det vore obilligt att icke här namngifva honom, stor-

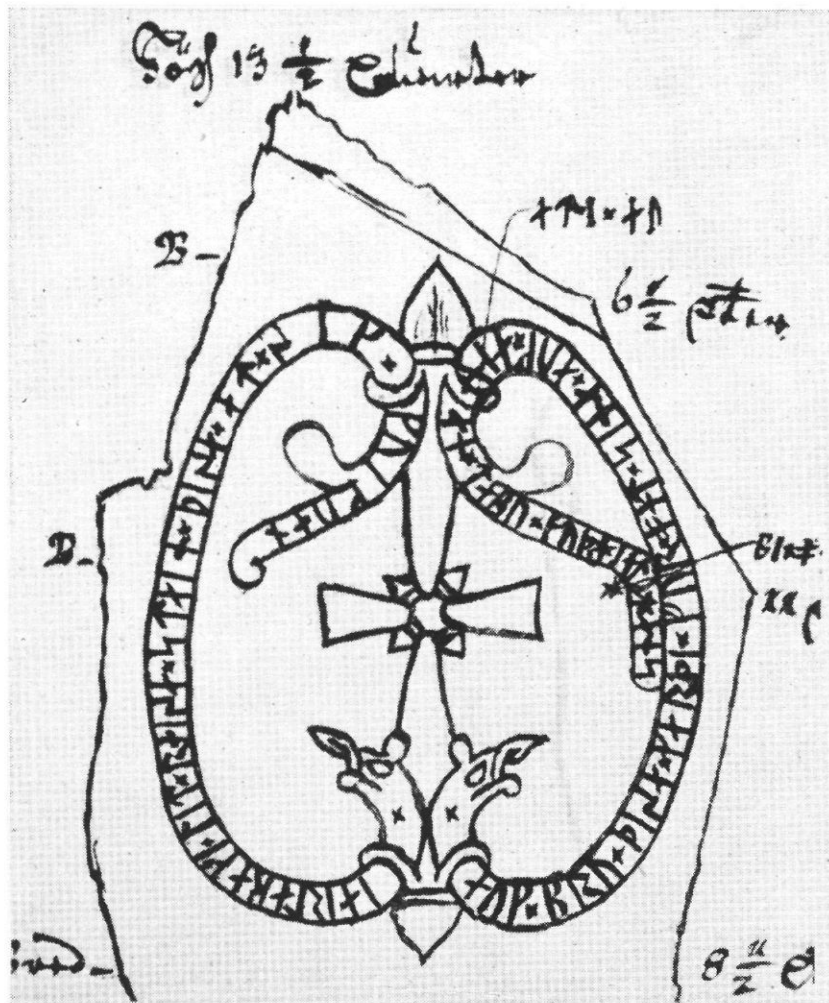

Fig. 155. U 164. Täby tä, Täby sn.
Efter teckning av Aschaneus.

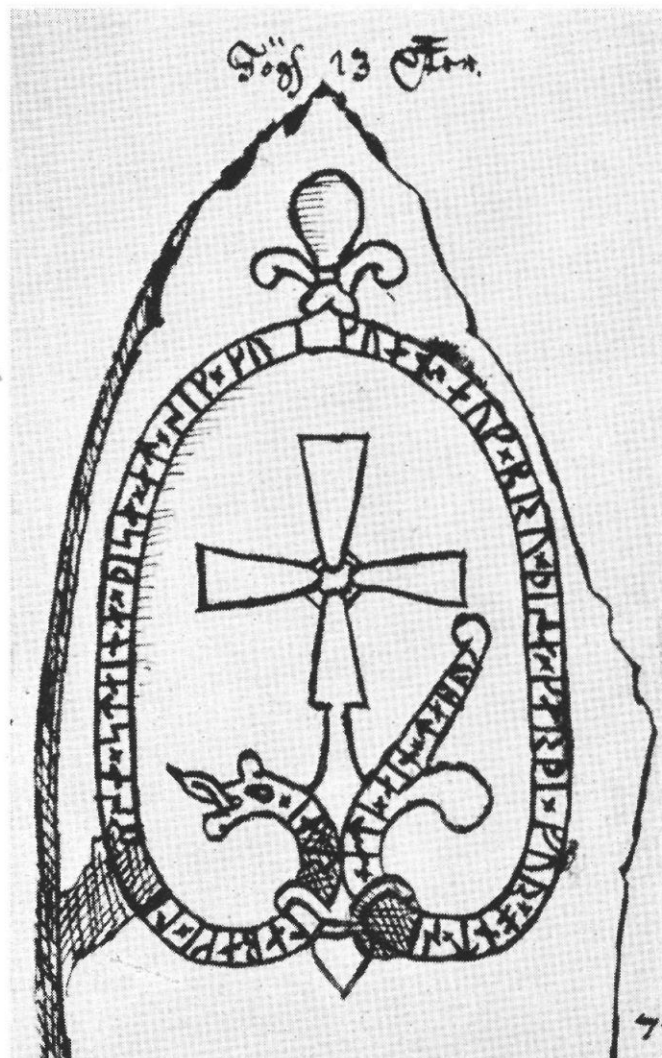

Fig. 156. U 165. Täby tä, Täby sn.
Efter teckning av Aschaneus.

bonden Jarlabanke, som egde hela Täbyn i Uppland (å hvars egor kyrka finnes) och som talade om detta å stenar, reste här och der i hans trakt, som han sjelf reste, efter hvad han sjelf berättat. Han kan icke hafva lefvat mycket senare än härföraren Ingvar, han var kanske nästan samtida med honom. Att hans begär att göra sitt namn ihogkommet icke var allenast tomt skryt, kunna vi se af ett hans verk, som ehuru i detaljer förändrat, än i dag finnes qvar och gör tjenst. Mellan Täby socken och Vallentuna går en sank trakt, öfver hvilken det åtminstone tidtals kunde vara besvärligt att färdas. Öfver denna gjorde Jarlabanke, såsom det på den tidens språk hette, en bro, d. v. s. han gjorde väg, icke så, som det skedde å många andra ställen, hvarest man körde grus på botten af sundet, för att bilda ett vadställe, utan han byggde en bank, som höjde sig öfver vattnet, kantade honom med grofva kullerstenar, mellan hvilka på vissa afstånd reste sig parvis större stenar, och vid ena landfästet reste han midt emot hvarandra tvenne runstenar... Den ena runstenen står qvar, af den andre finnes en bit, de omsorgsfullt lagda och resta kantstenarne äro längesedan försvunna.» — I *UFT* h. 10 (1882) meddelas, att runstenen L 644 (= U 165), »hvars öfre del nu är bortslagen, står invid vägen mellan Täby och Wallentuna nära Byle båtsmanstorp, omkring $\frac{1}{8}$ mil norr om Täby kyrka. Nära intill är ett sidländt ställe, öfver hvilket i forna tider gått en bro, af hvilken spår ännu synas. Å begge sidor om bron funnos å visst avstånd från hvar andra oristade stenar resta och förenade genom en kedja af mindre stenar.» L 645 (= U 164) »står midt emot den föregående, vester om vägen».

Såsom redan förut har omtalats (ovan s. 190), har von Friesen antagit, att vid södra ändan

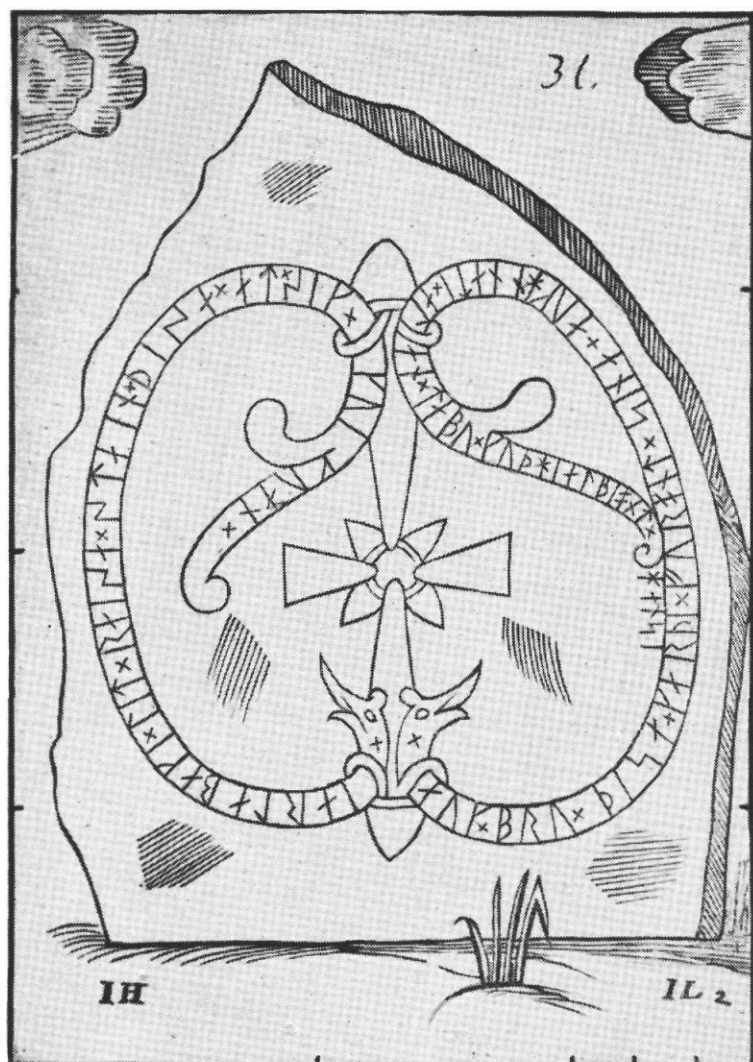

Fig. 157. U 164. Täby tä, Täby sn.
Efter B 119.

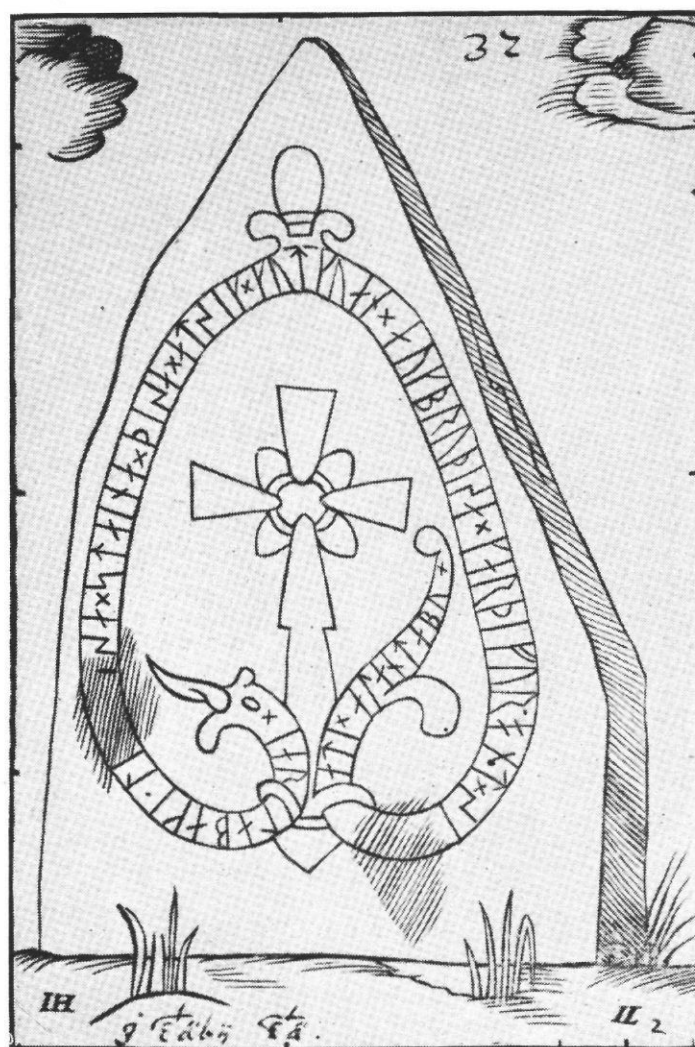

Fig. 158. U 165. Täby tä, Täby sn.
Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta.

av Jarlabankes bro ha stått två runstenar, till ornamentik och inskrifter lika det vid brons norra ända stående runstensparet. Dessa stenar skulle dock redan under medeltiden ha förts bort, den ena till Danderyds kyrka (U 127), den andra till Fresta kyrka (L 403). Antagandet förefaller synnerligen troligt, trots de invändningar som ha gjorts av S. Lindqvist. Viktig är von Friesens iakttagelse, att de större stenar, som enligt de äldre beskrivningarna ha stått resta längs vardera av vägens kanter söderut från runstenarna, ännu voro synliga; »särskilt tydligt framträda de å vägens östra sida». »Den har en gång i tiden varit Upplands präktigaste runmonument, denna Jarlabankes bro med sina tvenne par ståtliga, konstnärligt utförda, 2 meter höga runstenar, ett par vid vardera ändan av den med större och mindre stenblock i regelbunden växling kantade brobanken.»

Runstenen på västra sidan, U 164, är av ljusgrå granit, ett sällsynt vackert stenblock med jämn och slät yta. Höjd över markytan 2,20 m., största bredd 1,67 m. Ristningen är djupt och jämnt huggen och mycket väl bevarad.

Den östra stenen, U 165, är något mindre, av svagt rödaktig granit. Höjd över markytan 1,86 m., största bredd 1,16 m. På 1600-talet var stenen ännu hel, men avbildningarna antyda, att avflagringarna nedtill redan funnos. Vid Dybecks besök var stenen avslagen tvärs över, och han påträffade endast fotstycket. Toppen fanns emellertid i behåll i närheten, och i slutet av 1800-talet lagades stenen och dess båda delar hopfästes med cement och krampor. På h. sidan är dock ett stycke avslaget, varigenom en del av inskriften har gått förlorad. Ristningen är djupt huggen; vid god belysning kan man vid avflagringen på h. sidan se spår av runorna.

Inskrifter:

1. U 164:

× **iarlabaki** × **lit** × **raisa** × **stain** × **pisa** × **at** **sik** × **kuikuan** × × **auk** **bru** × **pisa** × **karpi** × **fur** **ont** × **sina** × **auk**
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
ain **ati** × **alan** × **tabu** × **kup** **hialbi** **ont** **hans**
 70 75 80 85 90 95

Iarlabanki let ræisa stæin[a] þessa at sik kvikvan, ok bro þessa gærði fyr and sina, ok æinn atti allan Tæby. Gud hialpi and hans.

»Jarlabanke lät resa dessa stenar efter sig, medan han ännu levde, och han gjorde denna bro för sin själ, och ensam ägde han hela Täby. Gud hjälpe hans själ.»

Till läsningen: Inga stungna runor förekomma i inskriften. Efter 22 **n** är tydligen ett **a** uteglömt. 23 **p** har en ovanlig form, med den båg böjda bst utmynnande i nedre slinglinjen. **s**-runorna på v. sidan äro omvända. — Inskriften har, tydlig och klar som den är, blivit — så när som på ett par skiljetecken — fullt riktigt läst av Aschaneus, Bureus, Axehiell och Rhezelius. Bureus har 80 **y**. — Hadorph och Leitz: 67—69 **hnn** (L 645 **han**): efter 96 **s** har ramlinjen blivit uppfattad som ett **i** (L 645: **hansa**); skiljetecken ha oriktigt blivit insatta efter 28 **t**, 66 **k** och 92 **t**.

2. U 165 (med det inom [] supplerat efter äldre läsningar):

ia[r] **labaki** × **li** - - - **sa** × **staina** × **pisa** × **at** **sik** × **kuikuan** × **auk** **bru** **pisa** [× **karpi** **fur** **ont** ×] **si** - - - - ×
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
ati + **alan** × **tabu** +
 70 75

Iarlabanki le[t ræi]sa stæina þessa at sik kvikvan, ok bro þessa gærði fyr and si[na...] atti allan Tæby.

»Jarlabanke lät resa dessa stenar efter sig, medan han levde, och han gjorde denna bro för sin själ. ...ägde hela Täby.»

Till läsningen: 3 **r** är bortflagrat, men vid god belysning synes skugga av hela runan. Avflagringen har gått ned i botten av ristningen. Flera runor på stenens nedre del äro skadade, såsom framgår av avbildningen. Av runan 15 finns endast nedre tredjedelen av en stav i behåll, av 49 **a** nedre hälften med v. delen av bst, av 61 **s** h. delen. Efter 62 **i** har givetvis följt **na**. Därefter finnes plats för ytterligare tre runor före 68 **a**. Huruvida här har stått **han** eller **ain** eller möjligen **auk**, kan ej avgöras. Ingen stungen runa förekommer. — Aschaneus: 12—15 saknas, och skadan på stenytan har tydligen redan varit alldeles densamma som nu; 50—62 × **karpi** × **fur** × **ont** × **si**; 63—67 saknas; 71—74 **ain**. — Bureus: 10—17 **lit** **risa** (säkerligen supplerat); 63—67 saknas; 78 **y**. — Axehiell: 10—17 **lit** × **raisa**; 23 **a** saknas; 63 **n**; 64—67 saknas; 71—74 **alo**. — Rhezelius: 10—12 **lit**; 13—15 saknas; 21 **i** saknas; 63 **n**; 64—67 saknas; 71—74 **ain**, 78 **y**. — Hadorph och Leitz: 12—15 saknas; 50—62 × **karpi** **fur** · **ont** × **si**; 63—67 saknas. — Celsius: 3 **r** saknas; 10—15 saknas; 40 **a** saknas; 50—62 × **karpi** × **fur** **ont** × **si**; 63—67 saknas.

Jarlabanke-bron har en gång varit ett ståtligt monument, i all synnerhet om vid brons södra ända har stått ännu ett vackert runstenspar. Vad inskrifternas innehåll angår, ha flera författare fäst sig vid den självmedvetna och skrytsamma tonen i Jarlabankes meddelanden. Mera anmärkningsvärd är emellertid inskrifternas enformighet. På fyra stenar upprepar Jarlabanke ett och detsamma. Det är dålig ekonomi med de möjligheter som en skriftkunnig och yrkeskicklig ristare erbjöd. Färdemannen stannade först vid den ena stenen och läste dess runor. Så gick han tvärs över vägen och fick på nytt veta, att Jarlabanke har låtit resa dessa stenar

och att han ägde hela Täby. Han fortsatte till brons andra ända och fick detsamma upprepat. I varje fall måste eftervärlden livligt beklaga, att Jarlabanke icke har haft mera att meddela. Hans monument över sig själv står genom sin torftighet i motsats till de till innehållet rikare minnesvårdar, som ett par km. längre norrut vid Bällsta Ulvs i Skälhamra söner ha låtit resa över sin fader.

Om Jarlabanke se ovan U 142.

Under åren 1934—35 blev Jarlabankes bro föremål för en arkeologisk undersökning. Om densamma har antikvarien K. A. Gustawsson utarbetat följande redogörelse, som här med hans benägna medgivande i sin helhet publiceras:

»Jarlabankes bro är i våra dagar namnet på den vägbank, som går över den gamla sankmarken, belägen cirka 900 m. N om Täby kyrka. Den var föremål för undersökning i samband med vägomläggning genom Täby samhälle under åren 1934—1935. Före vägomläggningen var vägbanken cirka 150 m. lång och intill 1 1/2 m. hög i förhållande till den omgivande marken (se fig. 159). Bredden upptill (vägbanans bredd) var cirka 5 1/2 m. och nedtill omkring 8 m. Vägbanken var orienterad i närmast nord-sydlig riktning. Dess sydligaste del gick i en svag båge åt SV. Den var genomskuren av en vägtrumma med en genomskärning av omkring 1 m. Vid vägbankens norra ände stå de båda runstenarna (1 och 2 på fig. 159), och avståndet mellan dem är 6 1/2 m. Cirka 55 m. söder om dem finnes ett par stenar utan inskrift (3 och 4 på fig. 159), avståndet mellan dem är likaledes 6 1/2 m. — Vid undersökningen upptogs 10 mindre schakt (numrerade I—X på fig. 159). Härvid framgick, att den ursprungliga »bron», runstensbron, ingår som botten-skikt i vägbanken. Bron har anlagts på lermark. Den har bestått av klumpstenar, på några ställen i flera lager, och mellan och över dessa stenar har lagts grus och sand. De cirka 0,15—0,35 m. stora stenarna voro delvis nedsjunkna i leran. Några rester efter risbäddar ha icke iakttagits. I brons fyllning har påträffats små lämningar av förmultnat trä. Bron har haft en mäktighet av cirka 0,30—0,45 m., och höjden över den omgivande marken torde ha varit omkring 0,25—0,30 m. Stenläggningen var bäst bevarad inom den lägst liggande delen. Där var bredden omkring 6 1/2 m. I brons östra kant ha i schakt VI påträffats 4 intill 0,60 m. långa stenar, sannolikt ursprungligen resta, och i brons västra kant, schakt III, ha två liknande resta

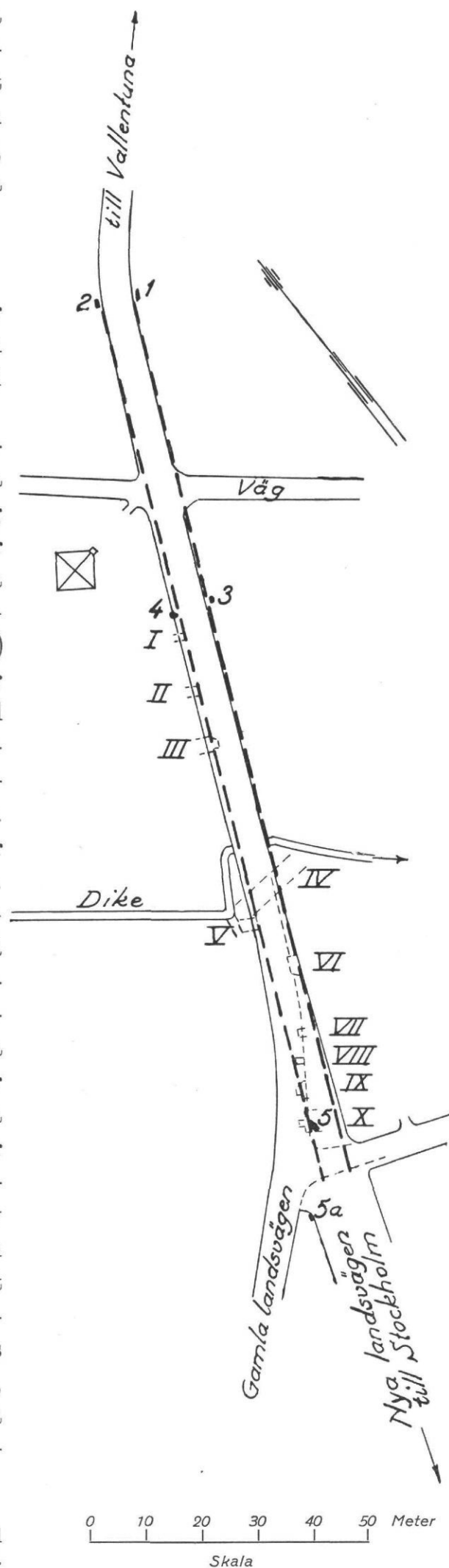
Fig. 159. Plan över »Jarlabankes bro», upprättad 1934—1935.

1 = runstenen U 165, 2 = U 164. 3, 4 och 5 stenar utan inskrift.

I—X betecknar de mindre schakt i den gamla vägbanan, som upptogs vid undersökningen 1934—1935. Den nya vägtrumman anlagd i schakt IV.

== betecknar runstensbrons ungefärliga läge.

32—4031. Upplands runinskrifter.

stenar anträffats. Kantstenarnas inbördes avstånd är cirka 0,75 m. I schakten IV, VIII och IX ha sådana stenar även påträffats. Vid vägbankens södra ände har påträffats en 2,40 m. lång, omkullfallen sten (5 på fig. 159). Genomskärningen är närmast triangulär med en tämligen plan framsida och en ryggad och ojämn baksida. Stenen har fallit på ursprunglig plats. Strävstenarna vid rotändan funnos kvar.

Vidare har framgått, att i den ursprungliga brons östra sida ha de högre liggande partierna i N och S delvis uppbrutits och borttagits i samband med senare tids odling. Före 1921 års omfattande vägförbättring har enligt uppgift stenen nr 3 stått så långt från vägbanken, att man vid plöjning kunnat köra med häst mellan stenen och vägkanten. Man lär ha sökt borttaga stenen, men misslyckats.

Några märken efter de runstenar, som antagits ha stått vid brons södra ände, hava icke iakttagits. Emellertid ha strävstenarna till dessa runstenar kunnat borttagas vid den ovan nämnda odlingen eller vid vägarbeten.

Den nuvarande vägbanken har bildats vid tre stora ombyggnadsperioder. Vid den första har fyllning av grus lagts på den äldsta bron till en höjd av 0,20 m., varigenom bron blivit 0,45 m. hög. Vid den andra omläggningen har vägbanan höjts intill 0,70 m. Den sista stora påbyggnaden utfördes år 1921, då vägbanan ytterligare höjdes. Den fyllning, som då användes, var stenblock och grus.

Vid undersökningen påträffades icke några fynd, som kunna möjliggöra en åldersbestämning av den äldsta bron och de båda äldsta ombyggnadsperioderna. Den pollenanalys, som utfördes i samband med undersökningen, lämnade icke någon ledning för en datering.

Undersökningen har visat, att Peringskiölds ovan citerade beskrivning gäller runstensbron, som i stort sett bevarat sitt ursprungliga utseende till slutet av 1600-talet. Elers' uppgift om att 'en fast väg' gått fram över sankmarken understryker riktigheten av Peringskiölds beskrivning. Elers återger även 'ett allmänt ryckte — — — af fordom', som lämnar en god föreställning om gångna tiders trafikproblem i Täby. Det lyder:

'När Täby By har Bränvins brist
och Täby Tä är rent
Till Kyrkan folcket kommer snart
och hädan icke sent.'

Även denna uppteckning talar för att icke någon fribro funnits. Av undersökningen har framgått, att icke någon fribro funnits i den ursprungliga runstensbron. Stenläggningen har sålunda iakttagits inom den lägst liggande delen. Den äldsta lantmäterikartan över Täby by, upprättad år 1798 av Jer Lifman, upptager ej heller någon fribro vid Jarlabankes bro. Där emot är en fribro över sankmarken omedelbart S härom markerad på nämnda karta. Fribron har troligen anlagts först i början av 1800-talet. Peringskiöld uppger, att runstensbron varit kantad av stora stenar på 'hvar 12 steeg'. Uppgiften är sannolikt riktig. Peringskiölds teckning avser troligen endast den allra nordligaste delen av bron, ungefär en tredjedel av hela längden. Om man beräknar, att avståndet mellan stenparen varit 12 steg (ung. 11 m.), så har bron haft 15 stenpar, utom det eventuella runstensparet i söder. Läget för stenparet nr 3 och 4 och stenen nr 5 vid södra brofästet — återstoden av ett par — överensstämmer med denna beräkning.

Den äldsta vägen söderut, från runstensbron räknat, har sannolikt gått fram på höjdryggen, som ligger mellan bron och Täby kyrka.

Vid vägomläggningen 1934—35 har vägbanken breddats, varvid en c:a 1,5 m. bred gångbana utlagts på västra sidan av vägbanan. En ny vägtrumma har nedlagts c:a 7 m. S om den gamla. Den båge, som vägbanken beskrev vid södra landfästet, har borttagits. Vägen S om

vägbanken har omlagts, och den nya vägen går nu Ö om den ovannämnda höjdryggen. Stenen nr 3 har vid vägomläggningen flyttats 1 m. åt V och stenen nr 5 16 m. SV om den ursprungliga platsen (se 5 a på fig. 159). De båda runstenarna nr 1 och nr 2 liksom stenen nr 4 stå alltså jämt på ursprunglig plats och intill den nuvarande vägbanan. Vid vägomläggningen måste en del mark tillhörande en Ö om brons södra del belägen tomt inlösas. För att i minsta möjliga mån göra intrång på denna tomt lät Vägstyrelsen på denna plats mot vägen anlägga en 35 m. lång och 1 m. hög stödmur av betong.»

166. Ö. Ryds kyrka.

Pl. 108.

Litteratur: L 640, D 2: 25. J. Peringskiöld, F 1 5: 3, Monumenta 3, bl. 45; Kyrkoinventarium 1828 (ATA); UFT h. 7 (1878), s. 73; S. Bugge, Runverser (ATS 10: 1), s. 124 f.; E. Brate, Anteckningar 1903 (ATA); Sveriges kyrkor, Uppland 1: 2 (1928), s. 340.

Äldre avbildningar: J. Peringskiöld, teckning (F 1 5: 3), träsnitt (Monumenta 3); Dybeck a. a.; Brate foto 1903 (ATA); H. Faith-Ell foto 1928 (ATA).

Runstenen sitter inmurad i kyrkans norra vägg innantill på västra sidan om norra kyrkdörren.

Peringskiöld lämnar (i *Monumenta* 3) följande uppgifter om stenen: »Rydz norra kyrkedörr. Mitt uthi Rydz norra Kyrkedörr och under muren förvaras en liten nidlagder Runesten, som fordom varit på frija feltet under baran Himmel uprester, men vid Kyrkians första anläggning tagen til en tryskelsteen under sakerstiedören, och nu yttermehra då hans Excell^{ce} Kongl. Rådet Grefwe Nils Brahe låthit med sin stora omkostnad prächtigt förändra och förbättra hehla kyrkian, är samma gamla Runesten flytter till förbemelte Norre Kyrkedörr, där han af alla ingående beskådas kan.» Nils Brahes ombyggnad av kyrkan ägde rum under »åren omkring 1690 intill 1693» (*Sveriges kyrkor*, Uppland 1: 2, s. 288), och då Peringskiöld den 12 maj 1693 avritade stenen (enligt anteckning i F 1 5: 3), låg den redan på sin nya plats, som tröskelsten i norra kyrkdörren. Av Peringskiölds teckning (i F 1 5: 3) framgår, att stenens båda ändar voro inskjutna under murarna på ömse sidor, och ett stycke av ristningens övre del var dolt av muren. Det har tydligen måst suppleras av Peringskiöld, ehuru han ej uttryckligen angiver detta och träsnittet visar ristningen hel.

Tidigare har stenen legat som tröskelsten under sakristiedörren, dock knappast så länge som Peringskiöld tror, från »Kyrkians första anläggning», alldenstund ristningen icke är alltför svårt skadad genom nötning. Stenen har senare, ovisst när, blivit framtagen ur kyrkdörren och inmurad på sin nuvarande plats.

Ristningen går nu på alla sidor, även nedtill, ända fram till stenens kant. Stenen saknar sålunda fot och synes svårigen ha kunnat vara rest. Av Peringskiölds teckning att döma har den emellertid tidigare haft ett åtminstone något större fotstycke. Den har sålunda förmodligen blivit kanthuggen för att passa in på sin plats.

Grå sten. Längd 1,30 m., bredd 0,82 m. Ytan är visserligen blanknött av trampning men dock fortfarande knottrig och ojämn. Ristningen är i stort sett väl bevarad.

Inskrift:

ku lit · rasa · kuþlah · iftir · sun · miuk · nutan · trik · mirki · þisa · an it · sihuatr ·

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Gy[i] let ræisa [ok] Guðlaug æftir sun [sinn], miok nytan dræng, mærki þessa. Hann het Sigvastr.

»Gye lät resa och Gudlög efter sin son, en mycket dugande man, dessa märken. Han hette Sigvast.»